

**UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Olomouc 2020

Nikola Marková

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav speciálněpedagogických studií

Bakalářská práce
Nikola Marková

**Spolupráce speciálněpedagogického centra
ROSSA se základními školami**

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedenou literaturu a zdroje.

V Olomouci dne.....

Nikola Marková.....

Děkuji PaedDr. Pavlíně Baslerové, Ph.D. za odborné vedení při psaní bakalářské práce, poskytování rad a materiálového podkladu k práci. Dále bych chtěla poděkovat pracovníkům a vedení ze všech dotazovaných pracovišť - jak ze speciálněpedagogického centra ROSSA, tak základních škol.

Jméno a příjmení autora: Nikola Marková

Obsah:

Úvod	7
TEORETICKÁ ČÁST	8
1. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami	9
1.1 Vymezení pojmu žák se SVP	9
1.2 Žáci s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního stavu	9
1.3 Žáci s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu odlišných kulturních, sociálních a životních podmínek	10
1.4 Žáci nadaní a mim. nadaní, pokud mají přidružené SVP	11
2. Vzdělávání žáků se SVP na ZŠ	13
2.1 Integrace	13
2.2 Inkluze	15
2.3 Rámcový vzdělávací program	17
2.4 Podpůrná opatření	19
2.4.1 Individuální vzdělávací plán	22
2.4.2 Asistent pedagoga	22
3. Charakteristika speciálněpedagogického centra	24
3.1 Definice a historie SPC	24
3.2 Činnost SPC	25
3.3 Pravidla pro poskytování služeb SPC	27
3.4 SPC ROSSA v Moravské Třebové	28
PRAKTICKÁ ČÁST	30
4. Metodologie výzkumného šetření	31
4.1 Cíle, metodika výzkumného šetření, hlavní výzkumná otázka, hypotéza	31
4.2 Charakteristika výzkumného vzorku	33
4.3 Interpretace a výsledky výzkumného šetření	33
5. Diskuze	42
6. Závěr	43
Anotace	44
Seznam použité literatury	45
Seznam internetových zdrojů	47
Seznam zkratk	49

Seznam tabulek a grafů

50

Seznam příloh

51

Úvod

Pro téma své bakalářské práce jsem si zvolila Spolupráci speciálněpedagogických center (SPC) se základními školami (ZŠ) a to z toho důvodu, že bych se v budoucnu ráda věnovala práci ve speciálněpedagogickém centru, popř. v jiném poradenském zařízení.

V dnešní době je velmi aktuální téma inkluze, se kterou jsou neodmyslitelně spjata právě speciálněpedagogická centra. Záměrem této závěrečné práce je popsat žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a systém speciálněpedagogických center, komu a jak mohou pomoci. Dalším tématem práce je spokojenost základních škol a speciálněpedagogických center se vzájemnou spoluprací.

Bakalářská práce začíná teoretickou částí, ve které se nacházejí tři kapitoly: žák se speciálně vzdělávacími potřebami, vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami v běžných školách a charakteristika speciálněpedagogického centra. V těchto kapitolách je popsána charakteristika žáka se speciálně vzdělávacími potřebami, legislativa zaměřena na školství a vzdělávání těchto žáků, poradenský přístup a diagnostický postup speciálněpedagogických center. Další částí bakalářské práce je část praktická, ve které je hlavní výzkumnou metodou dotazník, kterému ale předcházela rozhovor s pracovníci speciálněpedagogického centra, který se v této části práce také nachází. Cílem výzkumu bylo zjistit, jakým způsobem základní školy, ale i speciálněpedagogická centra hodnotí vzájemnou spolupráci.

Teoretická část

V této části bakalářské práce se dočteme, kdo je vlastně žák se speciálními vzdělávacími potřebami a jak se takovýto žák může v dnešní době vzdělávat. Dále je zde popsána charakteristika a náplň práce speciálněpedagogického centra.

1 Žák se speciálními vzdělávacími potřebami

V této kapitole je charakterizován pojem žák se speciálně vzdělávacími potřebami.

1.1 Vymezení pojmu žák se speciálními vzdělávacími potřebami

„Žák se speciálními vzdělávacími potřebami je pojem, který prošel mnoha podobami znění během vývoje speciálněpedagogického oboru. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen „SVP“) je charakterizován jako dítě, žák, či student (dále jen „žák“) se speciálními vzdělávacími potřebami, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření vyplývajících z jeho individuálních potřeb na základě jeho zdravotního stavu, odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek. Jedná se o nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách, které odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka, a které těmto žákům bezplatně poskytuje škola a školské zařízení.“¹

1.2 Žáci s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního stavu

Dle §16 odstavec 9 školského zákona jsou do této skupiny řazeni *„žáci s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem.“²*

U osob s mentálním postižením jde zpravidla o porušení poznávací činnosti, omezenou možnost myšlenkových operací, nesoustavné myšlení a zvláštnosti paměti, dále také zvláštnosti při emocionálním vývoji, odlišná míra sebekontroly a někdy i agresivní chování.³

Pod tělesná postižení řadíme velmi nesourodou skupinu fyzických znevýhodnění, nemocí a zdravotních oslabení. Některé z nich jsou očividné hned při prvním setkání s osobou s tělesným postižením (např. hydrocefalus, amputace nebo nevyvinuté

---

¹ Cit. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami, *Národní ústav pro vzdělávání* [online]

² Cit. Zákon č.561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, [cit. 11. 03. 2020]

³ Srov. *Digifolio.rvp.cz*, Žáci s mentálním postižením [online]

končetiny, DMO, výrazné spastické formy), jiné nemusí být tolik nápadné (lehčí formy hemiparetické DMO, srdeční postižení v důsledku revmatické horečky apod.)⁴

Zrakové postižení patří ke smyslovému postižení. Osoby se zrakovým postižením jsou lidé s různými druhy a stupni snížených zrakových schopností. Poškození zraku ovlivňuje běžné denní činnosti v životě člověka a běžná optická korekce již není dostatečná. Velkým problémem bývá prostorová orientace, samostatný pohyb a komunikace (čtení, psaní).⁵

O žácích se sluchovými problémy se na stránkách www.helpnet.cz dozvíme, že: *„V České republice je cca 0,5 mil. nedoslýchavých a neslyšících lidí. Z nich převážnou část tvoří nedoslýchaví, jejichž sluch se zhoršil z důvodu věku. Zhruba 15 000 nedoslýchavých a neslyšících lidí se s vadou sluchu narodilo nebo jejich vada vznikla už v dětství. Lidé se sluchovým postižením netvoří jednodlitou skupinu. Existuje více druhů, typů a stupňů postižení sluchu. Způsoby komunikace jsou závislé i na dalších faktorech, jako je doba vzniku hluchoty, vliv školy, vliv rodiny či osobnostní předpoklady.“*⁶

Vady řeči jsou poruchy zpracování jazykové informace, a to jak při příjmu, tak i při produkci. Nejde o poruchy mluveného slova, které neovlivňují samotné porozumění jazyku a jsou zapříčiněny něčím jiným (například koktání či ráčkování). Do těchto vad řadíme afázii, dysfázii, dysartrii, dyslalii a mutismus.⁷

O žácích se specifickými poruchami učení, pozornosti a chování Bartoňová říká, že: *„poruchy učení jsou poruchy způsobující učební potíže během vzdělávání v důsledku nedostatečně rozvinutých schopností žáků. Do těchto poruch řadíme dyslexii, dysortografii, dysgrafii, dyskalkulii, dysmúzii, dyspinxii a dyspraxii. Mezi poruchy pozornosti patří ADD, ADHD.“*⁸

V neposlední řadě potřebují speciální péči také osoby s poruchami autistického spektra (dále jen „PAS“). *„Vzhledem k chybějící jednotné definici není jasné, zda autistické rysy jsou synonymem pro symptomy poruch autistického spektra, nebo označením pro projevy dětí, jejichž chování však frekvencí a intenzitou neodpovídá diagnostickým kritériím žádné poruchy autistického spektra. V žádném případě autistické*

---

⁴ Srov. [Elearning evesta.cz](http://elearning.evesta.cz), Tělesné postižení [online]

⁵ Srov. [PráceOZP.cz](http://PraceOZP.cz), Zrakové postižení [online]

⁶ Cit. Helpnet.cz, Sluchové postižení [online]

⁷ Srov. BENDOŮVÁ P., *Dítě s narušenou komunikační schopností ve škole*, [cit. 11. 03. 2020]

⁸ Cit. BARTOŇOVÁ M. a spol., *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami VI*, [cit. 11. 03. 2020]

rysy nejsou diagnózou. Přesto se diagnostický závěr „autistické rysy“ v České republice těší velké oblibě.“⁹

1.3 Žáci s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu odlišných kulturních, sociálních a životních podmínek

Školský zákon jako další skupinu žáků se SVP uvádí žáky, kteří pocházejí z prostředí s nízkým sociálně kulturním statusem, žáky s nařízenou ústavní výchovou nebo žáky s nařízenou ochrannou výchovou. Dále do této skupiny můžeme zařadit žáky, jejichž mateřským jazykem není čeština. Jsou to žáci z rodin cizinců, kteří pobývají na území České republiky na základě práva k pobytu, nebo po doložení oprávnění, že jsou tu za účelem výzkumu. Dále do této skupiny patří žáci z rodin azylantů, osob požívajících doplňkové ochrany, žadatelů o udělení mezinárodní ochrany nebo osob požívajících dočasné ochrany.¹⁰

1.4 Žáci nadaní a mimořádně nadaní, pokud mají přidružené speciální vzdělávací potřeby

Žáci nadaní a mimořádně nadaní tvoří, na základě vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, samostatnou skupinu. *„Za nadaného žáka se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka pak žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Žáci nadaní a mimořádně nadaní jsou považováni za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jen v případě, že mají přidružené speciální vzdělávací potřeby. Typicky jde o žáky s takzvanou dvojí výjimečností.“¹¹*

---

⁹ Cit. THOROVÁ K., *Poruchy autistického spektra*, [cit. 15. 03. 2020]

¹⁰ Srov. Zákon č. 561/2004 Sb. *Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání*, [cit. 12. 03. 2020]

¹¹ Cit. *Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných*, [cit. 12. 03. 2020]

Abychom mohli o někom říci, že je nadaný či mimořádně nadaný, měl by splňovat tyto podmínky:¹²

1. Výjimečnost
2. Vzácnost
3. Produktivita
4. Prokazatelnost
5. Hodnota

---

¹² Srov. FOTŘÍKOVÁ J., *Talent a nadání: jejich rozvoj ve volném čase*, [cit. 12. 03. 2020]

2 Vzdělávání žáků se SVP na základní škole

Vzdělávání žáků se SVP prošlo a stále prochází neustálými změnami, transformacemi a to jak v legislativní formě, tak v praxi. Tato kapitola obsahuje vysvětlení pojmů integrace, inkluze, rámcový vzdělávací program, podpůrné opatření, individuální vzdělávací plán a asistent pedagoga.

2.1 Integrace

„Integrace je záměrné vytváření vzájemných vztahů mezi jednotlivými osvojenými poznatky a vědomé vytváření mezipředmětových vztahů při řešení problémů využívání poznatků z různých učebních předmětů a z vlastní zkušenosti, vytváření myšlenkových struktur v rámci vzdělávání jako celku.“ (Dvořáková, 2003)¹³

Při integraci jde o vytváření kvalitního obsahu a organizace vzdělávání tak, aby se integrovaní žáci v novém prostředí cítili vítáni a také aby dané učivo pro ně bylo co nejvíce přijatelné.¹⁴

Novosad (2000) říká, že: *„integrací se rozumí začleňování či spojování určitých částí v jeden celek.“* Tím se dotýkáme hlavně řešení problematiky soužití intaktních (zdravých) jedinců a lidí se sociálním a zdravotním znevýhodněním. Jejich postoje, tolerance a intolerance, jejich kořeny, vývoj, dynamika a sociokulturní dimenze jsou v procesu pozitivního ovlivňování společného žití lidí s postižením a lidí intaktních nepochybně důležitým hlediskem. Dalšími faktory, které ovlivňují toto soužití, jsou procesy informační, sociálněkomunikační, adaptační, kooperační a další. **Asimilační směr** je charakterizován požadavky typu integrace, musí být záležitostí znevýhodněných lidí, musí vyjadřovat vztah k hodnotovému systému společnosti, akceptovat předpoklad, že chování a jednání majority je správné a přijatelné. Integrace má reprezentovat ztotožnění lidí s určitým znevýhodněním spolu s lidmi intaktními. Základní podmínkou integrace je přijetí psaných i nepsaných norem existence intaktní společnosti. Hlavním způsobem řešení integrace je začlenění znevýhodněných lidí do zařízení pro intaktní. V tomto pojetí je integrace spojením lidí se znevýhodněním s intaktní společností. Pro uvedený typ jsou typická spíše rychlá, praktická, organizační a legislativní řešení než systémová opatření (teoretická příprava). **Adaptační směr** se dá vystihnout několika

---

¹³ Cit. RAKOUŠOVÁ A., *Integrace obsahu vyučování*, str. 16, [cit. 12. 03. 2020]

¹⁴ Srov. RAKOUŠKOVÁ A., *Integrace obsahu vyučování*, [cit. 12. 03. 2020]

rysy. Integrace je problémem všech lidí, intaktních i se znevýhodněním, a je založena na společném vztahu mezi všemi zúčastněnými. Integrace je nový směr či kvalitativně vyšší forma společenského bytí, která vychází ze vzájemného přijetí a pochopení hodnot majority a minority. Začlenění lidí se znevýhodněním do institucí nebo do společenských struktur intaktní společnosti není jedinou formou integrace. Z hlediska koadaptace lze integraci považovat za partnerský vztah, jehož možná problémovost nesmí být považována za překážku, ale spíše za podnět k dalšímu praktickému usilování o vyřešení a vzájemnému obohacování. **Reintegrace** je proces, při kterém dochází ke zpětnému začlenění osoby, která byla z nějakého důvodu vyloučena z běžného života společnosti. I když je integrace všeobecně chápána jako cílový stav, není však trvalá. Její stav závisí na vnějších okolnostech jako např. rodinné prostředí, vzdělání, práce, atmosféra ve společnosti, sociálně-ekonomické aspekty, sociální služby nebo lékařská péče. Dále závisí na subjektivních faktorech znevýhodněného jedince (psychika, zdravotní stav). Reintegrace je opětovná, často velmi náročná integrace, v širším kontextu se pak jedná o resocializaci.¹⁵

Integrace je možná v předškolním věku dětí se SVP, dále pak ve věku základního, středního a vysokoškolského vzdělávání.¹⁶

Výhody, silné stránky integrace

Většinou je běžná škola v místě bydliště nebo v blízkém okolí. Odpadá nutnost dojíždění či pobytu na internátě se všemi negativními důsledky, které odloučení od rodiny už v předškolním nebo brzkém školním věku pro vývoj dítěte a jeho vztah k příbuzným má. Spolužáci jsou intaktní – mohou být pro žáka se SVP příkladem, motivací k různým aktivitám, se kterými by se žák se SVP v chráněném prostředí speciální školy nesetkal. Každý člověk je jiný a každý má silné a slabé stránky a to může žák se SVP zjistit. Naopak intaktní žáci se setkávají s problematikou postižení již v brzkém věku, kdy většinou ještě nejsou ovlivněni stereotypy a předsudky starší generace. Učí se, že je normální, že každý člověk je jiný. Dítě není ve skupině podobně postižených žáků, kteří mají podobné životní zkušenosti, postoje a názory. Žáci se SVP se mohou vzájemně ve svých názorech a zkušenostech utvrzovat a nepoznají běžnou variabilitu postojů, názorů a zkušeností. K tomu by během integrace nemělo docházet. Žák si ve svém volném čase hledá častěji kamarády mezi intaktními vrstevníky. Snižuje

---

¹⁵ Srov. NOVOSAD L., *Základy speciálního poradenství*, [cit. 12. 03. 2020]

¹⁶ Srov. VALENTA M., *Školská integrace žáků se zdravotním postižením*, [cit. 12. 04. 2020]

se tak pravděpodobnost, že žák se SVP bude dávat přednost pobytu v separované skupině lidí se stejným postižením. Úspěšná školská integrace je předpokladem integrace pracovní, komunitní nebo integrace volného času.

Nevýhody, rizika integrace

Žák je bez běžného speciálněpedagogického vedení, běžný učitel pracuje pod vedením pracovníka SPC nebo PPP, zásadní je úroveň podpory od ŠPZ, která vzhledem k množství pracovišť a integrovaných žáků nemusí být dostatečná. Nutná je většinou úprava prostředí školy, a to i u postižení, která nepostihují pohybový aparát žáka, tedy jeho mobilitu. Ne vždy takové úpravy umožní finanční situace školy. Někdy se stává, že úpravy školy neodpovídají potřebám žáka. Ochota učitele se více vzdělávat (kurzy, samostudium pod vedením odborníka ze ŠPZ), pečlivě se připravovat na výuku, více organizovat vlastní práci. Atmosféru ve třídě nejvíce ovlivňuje svými postoji a chováním sám učitel. Není vhodné prezentovat postoj, že žák se SVP nemusí dělat stejnou práci jako spolužáci, že má úlevy, žák se SVP by měl zvládnout stejné učivo, pouze jiným způsobem. Intaktní spolužáci by neměli nabýt dojmu, že má žák se SVP výhody – pochopí to jako nespravedlnost. Učitel nezvládne organizaci práce, zanedbává žáka se SVP nebo naopak věnuje příliš velkou pozornost žákovi se SVP na úkor intaktních spolužáků. Pokud jsou spolužáci nedostatečně poučeni o situaci žáka se SVP, mohou jejich postoje od prostého nezájmu vést až k výsměchu a šikaně. Při integraci jsou na rodiče kladeny větší požadavky – práce s žákem doma, komunikace se školou, s učitelem, vzájemná podpora atd. V případě, že žák se SVP má u sebe asistenta pedagoga, může dojít k tomu, že žák komunikuje výhradně s asistentem místo toho, aby zjišťoval informace přímo od učitele nebo spolužáků.¹⁷

2.2 Inkluze

Inkluze je ovlivňována mnoha faktory. Program je zaměřen na rozvíjení vzájemné spolupráce, na rozvoj komunikačních schopností a na rozšíření znalostí o diagnózách žáků se specifickými vzdělávacími poruchami. K tomuto procesu se váží další dílčí cíle:

- 1. Rozvoj spolupráce mezi dětmi, žáky navzájem*
- 2. Rozvoj vzájemné spolupráce rodičů a jejich vlastních dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*
- 3. Rozvoj sociálních návyků dětí skrze své rodiče*

---

¹⁷ Srov. VALENTA M., *Školská integrace žáků se zdravotním postižením*, [cit. 12. 04. 2020]

4. *Osvojení si neverbálních komunikačních prvků, které mají klíčový vliv na věnování pozornosti dětem*
5. *Osvojení si těch verbálních komunikačních prvků, které mají vliv na naladění se rodičů na dítě/děti*
6. *Rozvíjet schopnost komunikovat s dětmi tak, aby se cítily být přijímané*
7. *Rozvíjet schopnost přijímat děti i v případě vyjádření nesouhlasu s jejich negativním chováním*
8. *Rozšířit znalosti o diagnózách dětí se speciálními vzdělávacími potřebami tak, aby rodiče byli schopni porozumět jejich projevům chování¹⁸*

Inkluzivní vzdělávání závisí na přizpůsobení edukačního prostředí žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. V takovém prostředí se může pracovat s heterogenní skupinou žáků a přijímat tak různorodost pohlaví, etnika, kultury, jazyka, sociálního prostředí, popř. věku; je možné pracovat i s různou úrovní předpokladů včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či mimořádným nadáním. Inkluzivní vzdělávání nabízí možnost vytvoření „školy pro všechny“. Důležité je také vymezení pojmů inkluze vs. integrace. Zatímco proces **integrace** se dá popsat jako pomoc jednotlivci v začlenění do třídy nebo skupiny intaktních a přizpůsobení se novému okolí, pojem **inkluze** lze chápat jako navození různých podmínek různým dětem tak, že všechny – i když je každé naprosto odlišné a tím pádem individuální – naleznou místo, které je pozitivně rozvíjí a přitom mohou pracovat ve společné, výkonné a heterogenní sociální skupině.¹⁹

Vymezení pojmů integrace a inkluze více upozorňuje, že jsou používány v různých významech. Vztah obou pojmů lze popsat jako třidimenzionální chápání inkluze v porovnání s integrací, o tento popis se pokusila např. Horňáková (2006)²⁰:

1. Inkluze je ztotožňována s integrací.
2. Inkluze je jakési vylepšení integrace.
3. Inkluze je nová kvalita odlišná od integrace, spočívající v bezpodmínečném akceptování speciálních potřeb všech dětí.

---

²³ Cit. SOUKUPOVÁ B., *Sborník příkladů dobré praxe: Inkluze dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*, str. 19, [cit. 12. 03. 2020]

¹⁹ Srov. NOVOSAD L., *Základy speciálního poradenství*, [cit. 12. 03. 2020]

²⁰ Cit. Rozdílný význam pojmů integrace a inkluze, *Metodický portál RVP* [online]

2.3 Rámcový vzdělávací program

Rámcový vzdělávací program (dále jen „RVP“) patří mezi nové dokumenty pro základní vzdělávání (RVP ZV, 2005). Je to kurikulární dokument, který vymezuje představy státu o zaměření, obsahu a výsledcích základního vzdělávání. Je programem, který stanovuje prostor, kde se škola (učitelé) budou pohybovat při realizaci základního vzdělávání. Je dokumentem se vzájemnými obsahovými a strukturálními návaznostmi na Rámcový program pro předškolní vzdělávání a rámcové vzdělávací programy pro střední školy. RVP ZV je dokument programovaný a je normativním východiskem pro tvorbu školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání. Pomocí tohoto školního programu má každá škola možnost se profilovat, jeho příprava je tedy plně v kompetenci školy. RVP ZV podporuje v souladu s nejnovějšími trendy vzdělávací politiky států Evropské unie pedagogickou autonomii škol a učitelů, umožňuje různé přístupy k základnímu vzdělávání žáků v souladu s jejich individuálními vzdělávacími potřebami. Tento program předpokládá volbu různých vzdělávacích postupů, odlišných metod a forem výuky, navozuje lepší podmínky pro proměnu vnitřní atmosféry škol a celkově vyšší efektivitu vzdělávání. RVP ZV vymezuje vše, co je společné a nezbytné v povinném základním vzdělávání. Smyslem a cílem vzdělávání je dle RVP ZV vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Klíčové kompetence jsou pak členěny do souborů zaměřených na: učení, řešení problémů, komunikaci, pracovní činnosti a spolupráci. RVP ZV usiluje o to, aby vzdělávání žáka probíhalo v souladu s jeho speciálními vzdělávacími potřebami. Hlavním cílem reformy obsahu základního vzdělávání je přizpůsobit ho, jako první a nejdůležitější etapu celoživotního vzdělávání, potřebám občanů společnosti znalostí. RVP ZV má vytyčeny, popsány a vysvětleny úkoly, na které klade tento nově koncipovaný kurikulární dokument důraz, a o které tento vzdělávací program usiluje²¹:

- Postavit žáka do centra vzdělávacího úsilí, tj. respektovat jeho individuální potřeby
- Vymezit plurální prostředí pro základní vzdělávání, tj. možnost různých modelů základního vzdělávání
- Podporovat využívání vhodných pedagogických inovací směřujících k aktivizaci žáků k činnostnímu učení

---

²¹ Srov. PIPEKOVÁ J., *Kapitoly ze speciální pedagogiky*, [cit. 15. 03. 2020]

- Prostřednictvím učiva a nových způsobů vzdělávání uplatnit nové pojetí kurikula s cílem naplnění kompetencí jako závazného výsledku vzdělávání
- Přiblížit cíle a obsah vzdělávání žáků v moderní demokratické společnosti
- Vytvořit podmínky pro integrované vyučování
- Umožnit individualizaci výuky, tj. diferenciaci výuky ve shodě s individuálními potřebami a možnostmi žáků
- Podpořit pedagogickou samostatnost a svéráznost škol i pedagogických pracovníků vymezenou rámcovým vzdělávacím programem
- Podporovat vytváření příznivějšího klimatu škol
- Vymezit společný vzdělávací rámec pro 2. stupeň základní školy a pro nižší ročníky víceletých gymnázií
- Vytvořit co nejlepší podmínky pro přechod ze základního do středního vzdělávání
- Vytvořit podmínky pro zpřístupnění základního vzdělávání vůči veřejnosti
- Při tvorbě a realizaci školních vzdělávacích programů základního vzdělávání připravovat prostor pro kooperaci, pro užší kontakt mezi školou a rodiči, školou a veřejností aj.
- Umožňovat a podporovat další vzdělávání učitelů se zaměřením na týmovou práci, která je potřebná při tvorbě školních vzdělávacích programů
- V souladu s RVP ZV připravovat budoucí pedagogy
- V souladu s cíli programu vytvořit evaluační systém, který by systematicky určoval kvalitu výsledků vzdělávání a který by podporoval sebeevaluaci jednotlivých škol
- Při tvorbě učebnic, vzdělávacích textů uplatňovat a respektovat výše uvedené pojetí RVP ZV.

Rámcový vzdělávací program je dokument, který vymezením cílů a obsahu vzdělávání, očekávaných kompetencí, učebního plánu a jiných doporučení ovlivní tvorbu školních vzdělávacích programů a způsob, jakým bude škola přemýšlet o vzdělávacích prioritách, o krátkodobé i perspektivní realizaci vzdělávání ve svých konkrétních podmínkách, s konkrétními žáky, učiteli, rodiči. Dále ovlivní pedagogickou autonomii škol a tvořivost učitelů při dotváření učebního programu, rozhodování o podobě (integraci) vzdělávacích předmětů, při výběru učiva, metod a forem výuky, při vytváření vhodného klimatu pro učení a život školy. Jako další ovlivní kvalitu vzdělávání a odpovědnost za její výsledky směřováním k jasně vytčeným výstupům, hledáním nejvhodnějších způsobů jejich dosahování a

hodnocení ve vztahu k potřebám a možnostem jednotlivých žáků. Ovlivní i kvalitu vzdělávání učitelů v případě na týmovou a individuální práci s daným dokumentem a jeho tvůrčí aplikaci do konkrétních podmínek škol. Jedním z dalších ovlivněných faktorů je realizace systému evaluace výsledků vzdělávání, především systematickou tvorbu evaluačních nástrojů, vycházející z konkrétních úkolů škol a očekávaných kompetencí žáků. Dále je užší propojenost základního vzdělávání s předškolním a středním vzděláváním návazností cílových, obsahových a výstupních požadavků. RVP ZV je koncipován také pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, tj. pro žáky se zdravotním postižením a se zdravotním znevýhodněním, pro žáky sociálně znevýhodněné a žáky nadané a nadprůměrně nadané. Pro vzdělávání žáků s mentální retardací nebo s jiným snížením rozumových schopností je RVP ZV ve svých požadavcích příliš náročný a slouží pouze jako východisko pro tvorbu speciálních programů. Tak vznikla příloha RVP ZV, která je určena pro vzdělávání žáků s lehkou mentální retardací. Pro žáky základní školy speciální se v současné době vytváří v souladu se Školským zákonem (č. 561/2004 Sb.) samostatný RVP speciálního vzdělávání.²²

2.4 Podpůrná opatření

.. Podpůrná opatření představují podporu pro práci pedagoga s dítětem, žákem či studentem (dále jen „žák“) v případech, kdy speciální vzdělávací potřeby žáka vyžadují v různé míře upravit průběh jeho vzdělávání. Cílem úprav je především vyrovnávat podmínky ke vzdělávání žáka. Ty mohou být ovlivněné mírnými, nebo závažnějšími obtížemi, způsobenými například nepřipraveností žáka na školu, odlišnými životními podmínkami, odlišným kulturním prostředím, ze kterého žák vstupuje do vzdělávání, nebo zdravotními obtížemi či zdravotním znevýhodněním žáka. “²³

Podpůrná opatření představují jistou podporu pro práci učitele se žákem, kdy je jeho vzdělávání v různé míře nutné upravit průběh jeho vzdělávání. Cílem takovýchto úprav je především vyvažovat podmínky ke vzdělávání žáka, které mohou být ovlivněny lehkými problémy nebo těžkými obtížemi, které jsou zapříčiněny nepřipraveností žáka na školu, odlišnými životními podmínkami a odlišným kulturním prostředím, ze kterého žák pochází a vstupuje z něj do vzdělávání. Současně početnou skupinu představují žáci

---

²² Srov. PIPEKOVÁ J., *Kapitoly ze speciální pedagogiky*, [cit. 15. 03. 2020]

²³ Cit. Podpůrná opatření, *MŠMT*, str. 1 [online]

s nepříznivým aktuálním zdravotním stavem, který může ovlivňovat vzdělávání, nebo zdravotní postižení žáka. Podpůrná opatření jsou definována školským zákonem, a podle rozsahu a obsahu se člení do I. – V. stupně. Stupně podpůrných opatření lze mezi sebou kombinovat. Vedle organizace vzdělávání v nich nalezneme také speciální či kompenzační pomůcky a učebnice.²⁴

Stupně podpůrných opatření

- I. **stupeň podpůrných opatření** vždy navrhuje a poskytuje škola
- II. **stupeň podpůrných opatření** - SVP žáka (dítěte) závisí na aktuálním zdravotním stavu žáka, opožděný vývoj, odlišné kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky žáka, problémy se začleněním ve škole a přípravou na školní práci, nadáním, specifickými poruchami učení a chování, mírným oslabením sluchových nebo zrakových funkcí, mírnými řečovými vadami, oslabením dorozumívacích schopností, mírnější řečovou vadou, poruchami autistického spektra s mírnými obtížemi, nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka a dalšími specifiky. SVP jsou mírná a tudíž je možné je kompenzovat využitím pomůcek, zařazením předmětu speciálně-pedagogické péče a úpravami v pedagogické práci.
- III. **stupeň podpůrných opatření** - SVP žáka (dítěte) jsou určeny nejčastěji pro závažné specifické poruchy učení, odlišné kulturní prostředí a jiné životní podmínky žáka, poruchy chování, těžké poruchy dorozumívacích schopností, řečové vady těžšího stupně, poruchy autistického spektra, lehké mentální postižení, zrakové a sluchové postižení, tělesné postižení a neznalost vyučovacího jazyka a další obtíže, které zapříčiňují velký dopad na kvalitu a průběh vzdělávacího procesu žáka, nebo je ovlivněn mimořádným intelektovým nadáním.
- IV. **stupeň podpůrných opatření** je určen především pro žáky se závažnými poruchami chování, se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, s těžkým zrakovým nebo sluchovým postižením, se závažnými vadami řeči, s poruchami autistického spektra a se závažným tělesným postižením. Také pro mimořádně nadané žáky, kteří vyžadují výraznou individualizaci vzdělávání nad rámec příslušného stupně vzdělání, dosahují mimořádných výsledků a chtějí i úpravy při vzdělávání.

---

²⁴ Srov. Podpůrná opatření, *Národní ústav pro vzdělávání [online]*

- V. **stupeň podpůrných opatření** je určen žákům s nejtěžšími stupni zdravotních postižení, zpravidla souběžným postižením více vadami, vyžadujících nejvyšší úroveň podpory.²⁵

Ve školském zákoně je popsáno, v čem spočívají podpůrná opatření. Těchto opatření je hned několik, spadá sem poradenská pomoc školy či školského poradenského zařízení (ŠPZ), které daný klient navštěvuje. Dále jde o úpravu organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, jako je zabezpečení výuky předmětu speciálně pedagogické péče nebo prodloužení vzdělávání na středních či vyšších odborných školách až o dva roky. Podpůrná opatření spočívají i v úpravě podmínek přijímacího řízení nebo samotného přijetí ke vzdělávání i jeho ukončení. Kompenzační pomůcky jako jsou speciální učebnice, učební pomůcky, komunikační systémy pro neslyšící a hluchoslepé jako je např. Braillovo písmo. Pro vzdělávání žáků se SVP je důležitým podpůrným opatřením úprava očekávaných výstupů podle rámcového vzdělávacího programu. Někteří žáci se SVP se vzdělávají podle individuálního vzdělávacího plánu, který taktéž spadá pod podpůrná opatření. Velmi častým podpůrným opatřením je využívání služeb asistentů pedagoga nebo dalšího pedagogického pracovníka. Pro žáky se sluchovým postižením je možné zařídit tlumočníky českého znakového jazyka nebo přepisovatele nebo osobu, která je během pobytu ve škole žákovi plně nápomocná. Je důležité, aby byli školní prostory technicky a stavebně uzpůsobené pro pohyb žáka se SVP. Podpůrných opatření je pět stupňů a člení se podle organizačních, pedagogických a finančních náročností. První stupeň podpůrných opatření si určuje škola nebo školské zařízení (ŠZ) samo i bez doporučení ŠPZ. Druhý až pátý stupeň podpůrného opatření lze určit pouze s doporučením od ŠPZ. Podpůrná opatření lze mezi sebou kombinovat, pokud se prokáže, že dosavadní podpůrné opatření není dostačující, je možné přistoupit k podpůrnému opatření vyššího stupně. Začlenění podpůrného opatření do konkrétních stupňů stanoví prováděcí právní předpis. Tomu, aby škola nebo ŠPZ poskytly žákovi podpůrné opatření druhého, až pátého stupně, předchází písemný informovaný souhlas zletilého žáka, studenta nebo zákonného zástupce dítěte nebo žáka. Pokud ŠPZ vystaví doporučení, ze kterého vyplývá, že již podpůrné opatření není nutné, škola nebo ŠPZ po projednání se zletilým žákem, studentem nebo zákonným zástupcem žáka přestane dané opatření poskytovat. U osob neslyšících nebo hluchoslepých se při podpůrných opatření zajišťuje, aby bylo jejich vzdělávání zajištěno v komunikačním systému, který je pro ně

---

²⁵ Srov. Podpůrná opatření – výčet, členění, příklady, ČOSIV [online]

běžný jako např. český znakový jazyk. Škola může využít tlumočnicka českého znakového jazyka, ale musí zajistit, že tuto profesi bude vykonávat pouze vzdělaný člověk v tomto oboru, aby dokázala zajistit plnohodnotné vzdělávání dítěte, žáka nebo studenta. Lze zřizovat školy nebo ve školách třídy, oddělení a studijní skupiny pro děti, žáky a studenty s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem. O zařazení do takové třídy, studijní skupiny nebo oddělení nebo přijmout do takové školy lze pouze prostřednictvím doporučení ŠPZ.²⁶

2.4.1 Individuální vzdělávací plán

Žák se SVP může být vzděláván prostřednictvím individuálního vzdělávacího plánu (dále jen „IVP“) a to pokud takové vzdělávání písemně doporučí školské poradenské zařízení a žák či jeho zákonný zástupce o takové vzdělávání písemně zažádají ředitele školy. IVP je pak součástí dokumentace žáka. Nejedná se o neměnný dokument, naopak může být v průběhu roku upravován a měněn podle potřeb žáka. Žák, jeho zákonný zástupce a školské poradenské zařízení se podílí na jeho tvorbě, nicméně odpovědnou osobou za jeho podobu a plnění je ředitel školy. Školské poradenské zařízení má navíc povinnost sledovat a dvakrát ročně vyhodnocovat dodržování postupů a opatření stanovených v individuálním vzdělávacím plánu. Jednotlivé položky, které musí IVP obsahovat, jsou dané vyhláškou č. 73/2005 Sb. v platném znění.²⁷

IV je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Musí být vypracován nejlépe před nástupem žáka do školy, nejpozději však 1 měsíc po nástupu do školy nebo po zjištění vzdělávacích potřeb žáka. Příslušné školské poradenské zařízení poskytuje všem zúčastněným poradenskou podporu a vyhodnocuje dodržování stanovených postupů a opatření.²⁸

2.4.2 Asistent pedagoga

Asistent pedagoga je pedagogický pracovník, tedy zaměstnanec školy. Zajišťuje speciálněpedagogickou činnost především u integrovaného dítěte, žáka, studenta (dále jen „žák“) v běžné škole a u žáků s těžkým zdravotním postižením ve škole speciální.

---

²⁶ Srov. Zákon č. 561/2004 Sb. *Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání*, [cit. 13. 03. 2020]

²⁷ Srov. VALENTA M a LUDÍKOVÁ L., *Školská integrace žáků se zdravotním postižením*, [cit. 15. 03. 2020]

²⁸ Srov. BARTOŇOVÁ M, *Specifické poruchy učení*, [cit. 20. 03. 2020]

Vždy pracuje dle pokynů konkrétního pedagoga a jeho pracovní náplní je zejména zprostředkovat vhodným způsobem výchovnou a vzdělávací činnost žákům se SVP. Základem jeho práce je spolupráce se žákem, jeho rodiči a s pedagogem. Souhra a spolupráce s pedagogem je nezbytně nutná nejen pro dobré klima třídy, ale také pro efektivní průběh výchovně-vzdělávacího procesu. Práce asistenta pedagoga je tvořena přímou činností (v rozsahu 20-40 hodin týdně) a nepřímou činností (příprava pomůcek, pracovních listů, kooperace s učitelem, další vzdělávání atd.). Hlavním posláním asistenta pedagoga je podpořit integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního vzdělávacího proudu. V souladu s pokyny vyučujícího zajišťuje výchovně-vzdělávací činnost v běžné hodině, poskytuje žákovi podporu o přestávkách, v rámci volnočasových aktivit organizovaných školou jej doprovází, s pomocí pedagoga se pokouší o přiměřenou reedukaci a kompenzaci obtíží vyplývajících z individuálního zdravotního znevýhodnění či postižení, podílí se na přípravě pracovních materiálů a pomůcek k edukační činnosti, na úpravách IVP, podporujete motivaci a pozornost integrovaného žáka, asistuje při dalších činnostech podle konkrétních potřeb žáka. Důležitou činností je i pozorování žáka, získané poznatky po dohodě s pedagogem pak uplatňuje při volbě vhodných metod a forem práce. Pomoc a podporu poskytuje způsobem odpovídajícím individuálním potřebám žáka vyplývajícím zejména z druhu a hloubky zdravotního postižení nebo zdravotního znevýhodnění. Činnost asistenta je vždy metodicky vedena pedagogem, který zodpovídá za průběh i výsledky vzdělávání. Podporu mu poskytují i pracovníci školských poradenských zařízení. Konkrétní náplň práce, rozsah a rozpis jednotlivých činností stanovuje ředitel školy na základě skutečných potřeb žáka, a to v souladu s doporučením speciálněpedagogického centra (SPC) či pedagogicko-psychologické poradny (PPP).²⁹

---

²⁹ Srov. HANÁK P., *Metodika práce asistenta pedagoga při aplikaci podpůrných opatření u žáků s mentálním postižením nebo oslabením kognitivního výkonu*, [cit. 20. 03. 2020]

3 Charakteristika Speciálně pedagogického centra

Speciálněpedagogická centra jsou jednou z nejdůležitějších složek ve vzdělávání žáků se SVP. V této kapitole je vysvětleno, co je SPC, jeho náplň práce i to, jakým způsobem provádí poradenskou činnost.

3.1 Definice a historie SPC

„Speciálněpedagogické centrum (dále „SPC“) je školské poradenské zařízení, které poskytuje poradenské služby dětem, žákům, studentům se zdravotním postižením (dále jen žák), jejich rodičům – zákonným zástupcům, školám a školským zařízením. Základním úkolem SPC je působit při zjišťování, definici a naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáků se zdravotním postižením.“³⁰

SPC nabízejí služby bezplatně, na základě požadavku žáků, zákonných zástupců nezletilých žáků, škol nebo školských zařízení. Podmínkou poskytnutí poradenské služby je písemný souhlas od žáka nebo jeho zákonného zástupce. Žák (jeho zákonný zástupce) je nejdříve informován o všech důležitých náležitostech poskytované služby, zejména o povaze, rozsahu, trvání, cílech a postupech a o všech možných rizicích a dopadech, které mohou přijít při poskytování služby. Dále je informován i o možných následcích toho, když se poradenská služba neuskuteční. Žák (jeho zákonný zástupce) je také nejprve písemně informován o právech a povinnostech spojených s poskytováním poradenských služeb. Informace se poskytují srozumitelně, v případě nezletilých žáků s přihlédnutím k jejich věku a rozumové vyspělosti.³¹

První ucelená koncepce poradenských služeb v českém školství vycházela z pedagogickopsychologického zaměření této služby a z jejího zakomponování do školské soustavy. O této službě jsme se poprvé mohli dozvědět již v 60. letech minulého století. V tomto období se začaly budovat jedny z prvních pedagogicko-psychologických poraden. V roce 1978 bylo pedagogicko-psychologické poradenství zakotveno ve školském zákoně č. 63/1978 Sb. a ve vyhlášce MŠ ČSR č.130/1980 Sb. jako systém výchovného poradenství. Po revoluci v roce 1989 došlo k množství ať už organizačních, tak i institucionálních změn v této oblasti. Začala vznikat speciálně poradenská centra

---

³⁰ Cit. VOŽENÍLEK V. a MICHALÍK J., *Atlas činnosti speciálně pedagogických center v České republice*, str. 13, [cit. 18. 05. 2019]

³¹ Srov. HANÁK P. a MICHALÍK J., *Informační brožura o činnosti speciálně pedagogických center*, [online], [cit. 18. 05. 2019]

čili centra, která se zaměřují na klienty se zdravotním postižením. V průběhu dalších let vznikala i další centra pro žáky s poruchami chování tzv. střediska výchovné péče (SVP). Speciálně pedagogická centra ze začátku fungovala jako odborná poradenská zařízení, která pomáhala žákům s výběrem vzdělávací cesty a časem se začala také prosazovat vyšší podpora při jejich integraci do „běžných škol“. V 90. letech 20. století SPC jen ojediněle byla jako samostatná jednotka, ve většině případů se jednalo o součást speciálních škol. V současné době se kompetence SPC rozšiřuje i mimo jejich původní specializace – můžou například zajišťovat i péči o žáky se třemi i více postiženími. Nabízí se zde však otázka, zdali jsou pracovníci SPC k takové činnosti dostatečně připraveni. To souvisí se zřizovatelskou činností krajů, které jsou hlavními zřizovateli SPC. Kraje jsou zodpovědně za zajištění odborné speciálně pedagogické diagnostické a poradenské činnosti žákům se všemi postiženími – z toho důvodu se rozlišují kompetence původních SPC.³²

3.2 Činnost SPC

Standardní činností společné všem SPC představují praktické procedury vyjádřené v legislativním rámci vyhlášky č. 72/2005 Sb. v platném znění. Jednou ze standardních činností je, že poradenské služby ve školách a školských poradenských zařízeních jsou poskytovány dětem, žákům, studentům (dále jen "žák"), jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením. Další činností je poskytování bezplatných standardních poradenských služeb a to v rozsahu uvedeném v přílohách č. 1 až 4 v této vyhlášce, pokud žák, jeho zákonný zástupce, škola nebo školské zařízení nebo orgán veřejné moci podá žádost. Poskytnutí psychologické či speciálně pedagogické poradenské služby je možné pouze s písemným souhlasem žáka nebo jeho zákonného zástupce. Výjimkou jsou případy stanovené jinými právními předpisy, u nich není potřeba souhlas. Další standardní činností školy či školského poradenského zařízení je srozumitelné informování žáka nebo zákonného zástupce o povaze, rozsahu, trvání, cílech a postupech poskytované poradenské služby, o tom, že je možné očekávat změnu prospěchu během poskytování poradenské služby i možné následky pokud poradenská služba nebude žáku poskytnuta. Dále je nutné informovat žáka či jeho zákonného zástupce o jeho právech a povinnostech spojené s poskytováním poradenských služeb. Poradenství by se mělo poskytovat bez zbytečného odkladu, ale nejpozději do tří měsíců

---

³² Srov. VOŽENÍLEK V. a MICHALÍK J., *Atlas činnosti speciálně pedagogických center v České republice*, [cit. 18. 05. 2019]

ode dne přijetí žádosti. Bezprostředně po přijetí žádosti se ale poskytuje krizová poradenská intervence, kterou se poskytuje pomoc v naléhavých ohrožujících situacích. Zpráva a doporučení jsou výsledkem poradenské služby, v těchto dokumentech jsou zapsána zjištění speciálně vzdělávacích potřeb nebo mimořádné nadání žáka.³³

Ve zprávě z vyšetření se nachází důvod vyšetření, anamnéza klienta, psychologická část, speciálněpedagogická část (pedagog hodnotí IVP) a nakonec závěr z vyšetření. Zprávu obdrží pouze zákonný zástupce a dané SPC. Do doporučení se zapisují podpůrná opatření, jaká jsou pro klienta vhodná a to metody výuky, úpravy obsahu vzdělávání, forma vzdělávání, úprava očekávaných výstupů vzdělávání, organizace výuky, hodnocení žáka, zařazení žáka do školy/třídy, vyhodnocení plánu pedagogické podpory, popř. doplňující informace a závěr. Doporučení obdrží zákonný zástupce, škola, ve které se klient vzdělává a dané SPC.³⁴

Podle Pipekové mezi standartní činnosti SPC patří:³⁵

- Vyhledávání žáků s postižením či znevýhodněním.
- Komplexní diagnostika žáka.
- Tvorba plánu péče o žáka.
- Přímá práce s žákem.
- Včasná intervence.
- Konzultace pro zákonné zástupce, pedagogické pracovníky, školy a školská zařízení.
- Sociálněprávní poradenství.
- Krizová intervence.
- Metodická činnost pro zákonné zástupce, pedagogy.
- Kariérové poradenství pro žáky se zdravotním postižením.
- Zapůjčování odborné literatury.
- Zapůjčování rehabilitačních a kompenzačních pomůcek podle potřeb žáků.
- Ucelená rehabilitace pedagogicko-psychologickými prostředky.
- Pomoc při integraci žáků mateřských, základních a středních škol, instruktáž a úprava prostředí.

---

³³ Srov. Vyhláška č. 72/2005 Sb. Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, [cit. 18. 05. 2019]

³⁴ Informace poskytla Mgr. Ivana Klodnerová, pracovnice SPC ROSSA v Moravské Třebové, 13. 04. 2020

³⁵ Srov. PIPEKOVÁ J., *Kapitoly ze speciální pedagogiky*, [cit. 10. 04. 2020]

- Všestranná podpora optimálního psychomotorického a sociálního vývoje žáků v duchu tzv. ucelené rehabilitace, tj. zajištění komplexní péče zaměřené nejen na dítě s postižením, ale na celou jeho rodinu.
- Vedení dokumentace centra a příprava dokumentů pro správní řízení.
- Koordinace činností s poradenskými pracovníky škol, s pedagogicko-psychologickými poradnami a středisky výchovné péče.
- Zpracování návrhů k zařazení do speciálního vzdělávání.
- Zpracování návrhů individuálních vzdělávacích plánů.
- Tvorba, návrhy a nabídka speciálních pomůcek podle individuálních potřeb žáka.

Diagnostika

Diagnostika je obecně poznávacím procesem, jehož cílem je co nejdokonalejší poznání daného předmětu či objektu našeho zájmu, a to všech jeho důležitých znaků a charakteristik a jejich vzájemných vztahů a souvislostí. Výsledkem tohoto poznání je diagnóza. V oboru speciální pedagogiky se diagnostika týká zdravotně znevýhodněného nebo zdravotně postiženého, jeho osobnosti, možností jeho výchovy a vzdělávání. Tím se stává důležitým východiskem další odborné péče o tohoto jedince, a tak má vlastně i nepřímý vliv na možnost jeho uplatnění ve společnosti a na kvalitu jeho dalšího života. Ve speciální pedagogice se diagnostika zabývá dosavadním vývojem jedince a jeho průběhem a snaží se zjistit příčiny možných vývojových odchylek s ohledem na jeho další vývoj. Diagnostika ve speciální pedagogice je možné chápat v mnoha kontextech. Při užším vymezení hovoříme o **speciálněpedagogické diagnostice**, při níž provádí diagnostiku speciální pedagog. Širší vymezení lze označit za **diagnostiku ve speciální pedagogice**, která zahrnuje celkovou, komplexní diagnostiku – lékařskou, psychologickou, sociální a speciálněpedagogickou. Diagnostika se provádí u klientů všech věkových kategorií – období raného a předškolního věku, období školního věku a dospívání, období dospělosti a stáří.³⁶

3.3 Pravidla pro poskytování služeb SPC

Ve vyhlášce MŠMT č. 72/2005 Sb., o poradenských službách ve školách a školských zařízeních je uvedeno, že při poskytování poradenských služeb školy a školská poradenská zařízení:

---

³⁶ Srov. PŘINOSILOVÁ D., *Diagnostika ve speciální pedagogice*, [cit. 12. 04. 2020]

- a) *dodržují účel poradenských služeb,*
- b) *dodržují etické zásady poskytování poradenských služeb,*
- c) *vycházejí z individuálních potřeb žáka, podporují jeho samostatnost a přispívají k jeho sociálnímu začleňování,*
- d) *poskytují zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka zprávu a doporučení, které jsou výsledkem psychologické nebo speciálně pedagogické diagnostiky,*
- e) *spolupracují s jinými školami a školskými zařízeními,*
- f) *sledují a vyhodnocují poskytování navržených podpůrných opatření žáka,*
- g) *informují žáka a zákonného zástupce žáka o poradenských službách poskytovaných školou nebo školským poradenským zařízením,*
- h) *poskytují žákovi a zákonnému zástupci žáka podrobné a srozumitelné seznámení s průběhem a výsledkem poskytování poradenských služeb.*
- i) *Při poskytování poradenských služeb školská poradenská zařízení na základě souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka poskytují závěry vyšetření, které jsou podkladem pro doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, dalšímu školskému poradenskému zařízení, které se na péči o žáka podílí.³⁷*

3.4 SPC ROSSA v Moravské Třebové

Toto SPC se nachází v Pardubickém kraji ve městě Moravská Třebová. Zvolila jsem toto SPC proto, že náleží ke Speciální mateřské, základní a praktické škole v Moravské Třebové (vznik r. 1960), kde jsem zaměstnána jako učitelka. SPC v Moravské Třebové bylo zřízeno při Speciální základní škole a je její součástí už od roku 1990, kdy vzniklo jako SPC pro děti s vadami zraku. Centrum ROSSA je školské poradenské zařízení a poskytuje bezplatně speciálněpedagogickou a psychologickou péči a poradenství dětem, žákům a mladistvým se SVP a dětem s obtížemi a zvláštnostmi ve vývoji v období, kdy ještě není spolehlivě určeno, zda se jedná o zdravotní postižení. SPC poskytuje i odbornou pomoc a podporu zákonným zástupcům, pracovníkům škol a školských zařízení a dalším zájemcům z řad odborníků. Smyslem poskytované komplexní péče je usnadnit dětem/klientům SPC co nejpříjemnější začlenění do společnosti a podpořit v tomto snažení jejich rodiče a učitele. Speciálně pedagogické centrum se v současné době

---

³⁷ Cit. Vyhláška č. 72/2005 Sb. Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, [cit. 18. 05. 2019]

specializuje na péči o klienty se zrakovým postižením (i v kombinaci s jiným typem postižení) v rámci Pardubického kraje, o klienty s různými stupni mentálního postižení a tělesného postižení (i v kombinaci) v regionu Moravskotřebovska, Lanškrounská, Jevíčka a Svitavska. Část klientely SPC tvoří také děti a žáci s poruchami autistického spektra. SPC podporuje a provází rodiny dětí s postižením, s většími či menšími problémy, ve zvládnání nároků na vzdělávání během předškolní, základní i střední školní docházky. V současné době jsou v tomto centru zaměstnávány tři pracovnice, které mají vysokoškolské vzdělání v oblasti psychologie, speciální pedagogiky, tyflopedie, logopedie a etopedie. S tímto SPC spolupracuje přibližně 67 základních škol z Pardubického kraje, a z těchto škol má SPC cca 300 integrovaných klientů.³⁸

---

³⁸ Srov. *SPCmt.com*, Úvod [online]

Praktická část

V praktické části bakalářské práce je výzkum o tom, jakým způsobem probíhá spolupráce SPC ROSSA se ZŠ. V této části je zpracován rozhovor s pracovníkem vybraného SPC a dále dotazník vyplněný pracovníky ZŠ, kteří spolupracují s tímto SPC.

4 Metodologie výzkumného šetření

V této kapitole je popsán cíl bakalářské práce, metodologie výzkumného šetření a následně jeho vyhodnocení a interpretace.

4.1 Cíle, metodika výzkumného šetření, hlavní výzkumná otázka, hypotéza

Hlavním cílem této práce je zjistit, jaká je vzájemná spolupráce mezi speciálněpedagogickým centrem (dále jen „SPC“) ROSSA v Moravské Třebové a běžnými základními školami (dále jen „ZŠ“).

Dále zda mají pedagogové dostatečnou podporu v oblasti vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami. A naopak, jestli je SPC spokojeno s tím, jak spolupracující základní školy plní a dodržují jejich zprávy, doporučení a rady. Je nutné zjistit, jakým způsobem komunikace mezi SPC a ZŠ funguje, zda je pro obě dotazované strany vyhovující, popř. jestli jsou získané informace pro ZŠ dostatečně srozumitelné tak, aby s nimi mohly pracovat a zda vůbec ZŠ doporučení a zprávy od SPC dodržují.

Pro kvalitativní šetření byla stanovena hlavní výzkumná otázka.

Hlavní výzkumná otázka 1.: Jak vnímáte kvalitu spolupráce a komunikace se základními školami, které spadají do Vaší kompetence?

Dále byly stanoveny **podotázky**, které navazovaly na hlavní výzkumnou otázku 1.:

- Jakým způsobem probíhá komunikace s Vašimi klienty?
- Co je náplní Vaší práce?
- Jaké metody při vyšetření používáte?
- Když docházíte za svými klienty do základních škol, vidíte nějaké zásadní chyby v práci pracovníků ZŠ? Například nedodržování doporučení ohledně vzdělávání Vašich klientů nebo jiné?

V rámci kvalitativního výzkumu byl použit semistrukturovaný rozhovor (Příloha č.1), který byl pořízen v prostředí SPC. Rozhovor (interview) patří mezi nejobtížnější a zároveň nejvýhodnější metody pro získání kvalitativních dat. Semistrukturovaný

(polostrukturovaný) rozhovor je očividně nejrozšířenější podobou metody rozhovoru, neboť dokáže řešit mnoho nevýhod jak nestrukturovaného, tak plně strukturovaného rozhovoru. Polostrukturovaný rozhovor vyžaduje oproti nestrukturovanému náročnější technickou přípravou. Vytváří se určité schéma, které je pro tazatele závazné. Toto schéma obvykle specifikuje okruhy otázek, na které se bude účastníků ptát. Obvykle je možné zaměňovat pořadí otázek, a dle potřeby je možné toto pořadí měnit tak, aby se dosáhlo maximálního výtěžení informací z rozhovoru.³⁹

Z výše uvedeného cíle byly stanoveny **hypotézy**, které byly v rámci výzkumného šetření bakalářské práce ověřovány.

Hypotéza H1: Většina učitelů uvede, že jsou spokojeni s kvalitou spolupráce a komunikací se Speciálněpedagogickým centrem ROSSA v MT.

Hypotéza H2: Většina učitelů uvede, že SPC poskytuje dostatečnou metodickou podporu školám, ve kterých má své klienty.

Při sestavování dotazníku byly použity tyto otevřené otázky:

- Vzdělával/a jste nebo vzděláváte žáka se SVP, který byl/je klientem SPC?
- Vaše komunikace (komunikace vaší školy) probíhá (možnost více odpovědí).
- Jsou pro Vás zprávy (popř. jiná dokumentace) od SPC dostatečně srozumitelné?
- SPC má poskytovat metodickou podporu školám, ve kterých má své klienty. Považujete tuto podporu za dostatečnou?
- Pokud vnímáte nějaký problém ve spolupráci se SPC, v čem spočívá?

Pro sběr dat kvantitativního výzkumu byl použit dotazník (Příloha č. 2). Dotazník (anglicky Questionnaire) je „prostředek pro strukturovaný sběr dat nebo informací. Skládá se ze sady otázek, které mohou být uzavřené nebo otevřené. Jeho záměrem je sběr dat ve strukturované formě tak, aby odpovědi šly co nejkvalitněji vyhodnotit, analyzovat a porovnat. Dotazník může mít různou podobu, nejčastěji je však v tištěné formě na papíře nebo na internetu. Při dotazníku můžeme znát autora i respondenty nebo může být zcela anonymní. V dotazníku se setkáme s mnoha možnostmi typů otázek: otevřené,

---

³⁹ Srov. MIOVSKÝ M., *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*, [cit. 20. 04. 2020]

uzavřené, konvergentní, divergentní, faktické, ohodnocující, s možností výběru ze dvou nebo několika odpovědí, výčtové, pořadové nebo škálové.“⁴⁰

4.2 Charakteristika výzkumného vzorku

V rámci kvalitativního šetření bakalářské práce jsem oslovila všechny tři pracovnice SPC ROSSA, které souhlasily s poskytnutím rozhovoru. Respondentky byly seznámeny s postupem vedení rozhovoru a zároveň souhlasily s tím, že bude rozhovor nahráván na telefon. Zároveň byly dodrženy podmínky zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Délka rozhovoru se pohybovala v časovém rámci 50 minut. Vždy byla položena hlavní otázka, která byla doplňována otázkami, abychom získali více informací na zkoumanou problematiku. Rozhovory byly poté přepsány a použity k dalšímu vyhodnocení.

Poté byly osloveny základní školy, které mají integrované žáky a spolupracují se SPC ROSSA v Moravské Třebové. Nejdříve byly základní školy požádány o souhlas s provedením výzkumu. Poté následovalo oslovení pedagogických pracovníků o vyplnění dotazníků. Společným znakem respondentů bylo, že mají ve třídě alespoň jedno dítě se SVP. Pedagogickým pracovníkům bylo od 25 do 62 let. Jejich praxe se pohybovala v rozmezí od 2 do 40 let.

4.3 Interpretace a výsledky výzkumného šetření

Při zpracování semistrukturovaného rozhovoru bylo použito otevřené kódování, byly sestaveny kategorie pojmů, které jsme vzájemně porovnali. Při procesu kódování byly vyhledávány vlastnosti a dimenze jednotlivých kategorií, na kterých se tyto vlastnosti nacházejí, následně jsem identifikovala a popsala vztahy mezi subkategoriemi, kategoriemi a hlavními kategoriemi. Centrální kategorie byla systematicky uvedena do vztahu s ostatními popsányými kategoriemi.⁴¹

Na základě vyhodnocení kvalitativního výzkumu bylo zjištěno, že nejčastějším prostředkem komunikace využívají pracovnice SPC telefonní kontakt, e-mail a v rámci možností osobní kontakt. Vzhledem k narůstající administrativě je osobní kontakt velmi omezený, ať už na straně rodiny nebo základnách škol.

---

⁴⁰ Cit. *ManagementMania.com*, Dotazník [online]

⁴¹ Srov. MIOVSKÝ M., *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*, [cit. 20. 04. 2020]

Integrovaným žákům se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním jsou nejčastěji poskytovány diagnostické služby, speciálněpedagogická péče, depistáž, komplexní speciálněpedagogická a psychologická diagnostika, intervence, podpora při tvorbě IVP, speciálněpedagogická podpora optimálního psychomotorického a sociálního vývoje žáků, v neposlední řadě SPC poskytují metodickou podporu škole a pedagogickým pracovníkům školy.

Metody pozorování a rozhovoru patří do základní výbavy každého psychologa a speciálního pedagoga. Nejvíce je využíváno pozorování molekulárním přístupem, které je zaměřeno na menší segmenty, jejich detailní pozorování a popis. V rámci introspektivního přístupu využívají metodu pozorování jako metodu, při které se zkoumá psychika lidí na základě jejich vnějších projevů, projevů chování a jejich činností. Proto je pozorování zejména pozorování přímé nejvíce využívanou metodou. Jako druhou nejvíce využívanou metodu respondentky uvedly interview, které umožňuje získání potřebných sociálních dovedností a citlivosti, ale umožňuje také kultivaci schopnosti pozorovat a obě metody provázat. Třetí nejvyužívanější metodou byla uvedena případová studie. Analýza jednotlivého případu v průběhu celé diagnostické činnosti umožňuje sledovat, popsat a vysvětlit případ v celé jeho komplexnosti a tím můžeme dojít k přesnějším, do hloubky jdoucím, výsledkům. Na základě interpretace je pak možné sestavit vhodnou speciálněpedagogickou podporu, jak pro žáka, tak pro pedagoga.

Z výzkumného šetření vyplynulo, že nejčastějšími negativními jevy, které se ve spolupráci SPC se ZŠ objevují je na předním místě nedokonalé vypracování IVP, nedodržování jeho základní struktury. Časové a obsahové rozvržení učiva, stanovení osobních výstupů žáka a kontrola jejich plnění. Dalším problémem se ukázalo nedodržování stanovených PO. V neposlední řadě i nespolečné či špatná komunikace se zákonnými zástupci žáků.

Výzkumné šetření prokázalo, že činnost SPC je velmi důležitá pro zdravotně znevýhodněného nebo zdravotně postiženého jedince integrovaného do běžného základního vzdělávání, neboť tato činnost se stává dalším důležitým východiskem odborné péče o tohoto jedince. Má i velmi zásadní nepřímý vliv na možnost jeho uplatnění ve společnosti a na kvalitu jeho dalšího života. Každý člověk je jedinečnou bytostí, která je na jedné straně ovlivňována svým sociálním prostředím, ale na straně druhé i ona sama toto prostředí přetváří a mění, proto při spolupráci SPC a ZŠ je nutné brát ohled i na to, jak se jedinec vyrovnal se svým zdravotním postižením, jak jeho

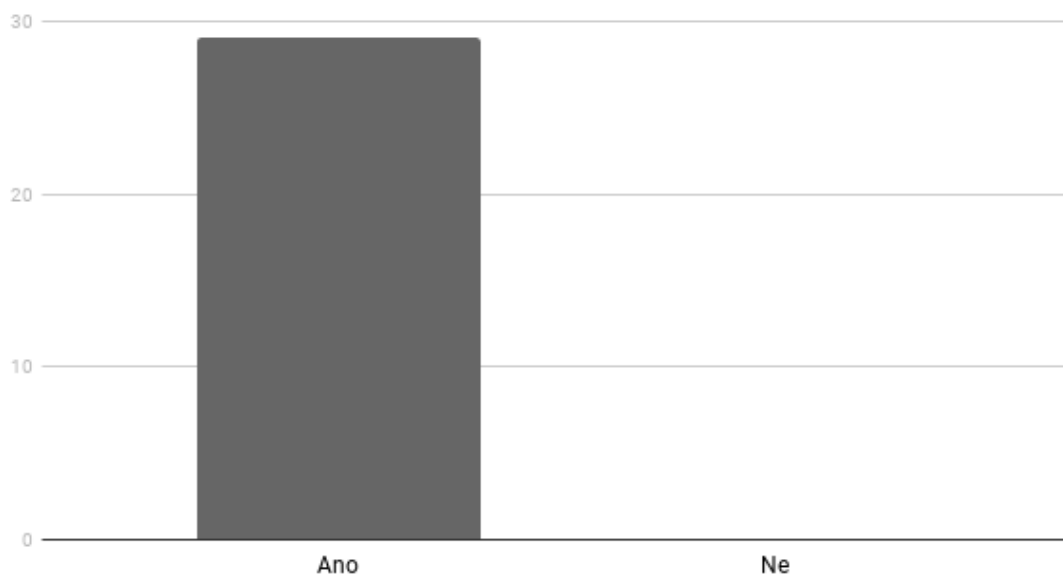
postížení ovlivnilo sociální prostředí, ve kterém žije, jak dané sociální prostředí působí na něj a jak se všechny tyto skutečnosti odrážejí v jejich vzájemné komunikaci a interakci. Proto se všechny pracovnice snaží, i přes velkou administrativní zátěž, o osobní kontakt a komunikaci s klientem. Pro úspěšné vzdělávání žáků se SVP je velmi důležité, aby se využívalo všech kompenzačních činitelů a zaměřovalo se na to, co žák zvládá a co ho zajímá. Důležité je společně vypracování pravidel a rámcových podmínek, které podporují dítě v jeho tvořivosti. Velmi důležitá je práce s chybou nejen jako něco negativního, ale uvědomění si, že chyba je podstatnou součástí učebního procesu. Proto je velmi důležité, aby pedagogové při tvorbě IVP volili intervenci a správné strategie a to buď formou individuální či skupinovou. Všechny tyto strategie by měly být uvedeny v IVP a měly by směřovat k posílení vývoje jedince a jeho dílčích funkcí. Odborně vedená a dobře promyšlená intenzivní pedagogická podpora, speciálněpedagogická podpora, vede ke zmírnění či eliminaci žáků. K tomu přispívají i PO, která se týkají především speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, speciálních učebnic a didaktických materiálů, možnosti využívání kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek. A zde se nám odkrývají možnosti pro zlepšení vzájemné komunikace mezi SPC a pedagogy, ale také i se zákonnými zástupci, kdy tato komunikace není vždy jednoduchá. Spolupráce v rámci inkluze představuje uspořádání ve škole hlavního vzdělávacího proudu způsobem, který může nabídnout adekvátní vyučování všem žákům s ohledem na jejich individuální rozdíly a s respektem na jejich aktuální vzdělávací potřeby. Z toho vyplývá, že inkluze je založena na akceptaci jakékoliv různorodosti a k jejímu dosažení je třeba i změna postojů běžných ZŠ. Pro naplnění tohoto cíle je nutné, aby se oblast vzdělávání dětí se SVP dostala do hlubšího podvědomí obecné pedagogiky.

Dotazník je další výzkumnou metodou, která byla zvolena pro druhou část zkoumaného problému. Dotazník byl rozeslán do 50 základních škol, ve kterých má SPC ROSSA integrované klienty a které souhlasily s vyplněním dotazníku. Ze základních škol přišlo 29 odpovědí. Na otázky odpovídali pedagogičtí pracovníci.

Otázka č. 1

- Vzdělával/a jste nebo vzděláváte žáka se SVP, který byl/je klientem SPC?

Graf č.1

Z odpovědí na tuto otázku je jednoznačné, že dotazované základní školy mají zkušenost se vzděláváním žáka/žáků se SVP.

Otázka č. 2

- Vaše komunikace (komunikace vaší školy s SPC) probíhá (možnost více odpovědí):

Tabulka č. 1

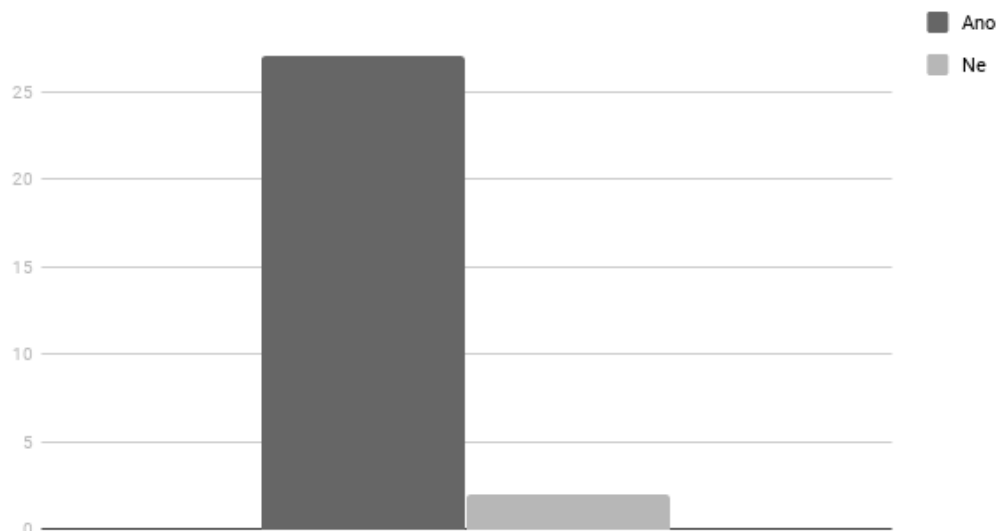
Komunikace probíhá	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Osobní návštěva klienta v ZŠ	22	75,9%
Telefonická komunikace	27	93,1%
E-mailová komunikace	22	75,9%
Osobní návštěva v SPC	7	24,1%
Doporučení ke vzdělávání	18	62,1%
Jinak	1	3,4%

Z této tabulky se dozvídáme, že komunikace mezi SPC a ZŠ probíhá nejčastěji prostřednictvím telefonických rozhovorů, což se shoduje i z výpovědí pracovníce SPC ROSSA. Další nejčastější způsoby komunikace jsou pomocí e-mailu a osobních návštěv pracovníků SPC přímo na základních školách.

Otázka č. 3

- Jsou pro Vás zprávy (popř. jiná dokumentace) od SPC dostatečně srozumitelné?

Graf č.2

Tabulka č. 2

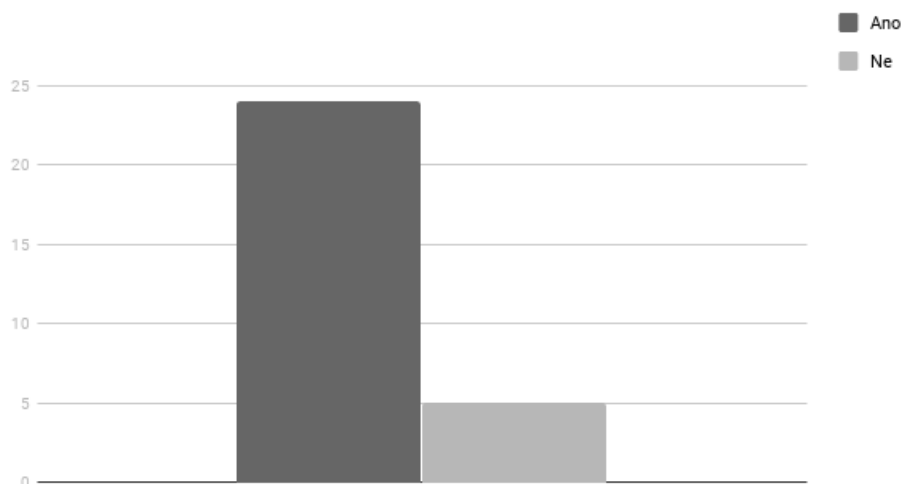
Srozumitelnost zpráv	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	27	93,1%
Ne	2	6,9%

Co se týče spokojenosti základních škol ohledně srozumitelnosti podávaných informací, doporučení nebo zpráv od SPC, je jich 27 spokojeno. Dvě základní školy spokojeny nejsou.

Otázka č. 4

- SPC má poskytovat metodickou podporu školám, ve kterých má své klienty.
Považujete tuto podporu za dostatečnou?

Graf č.3

Tabulka č. 3

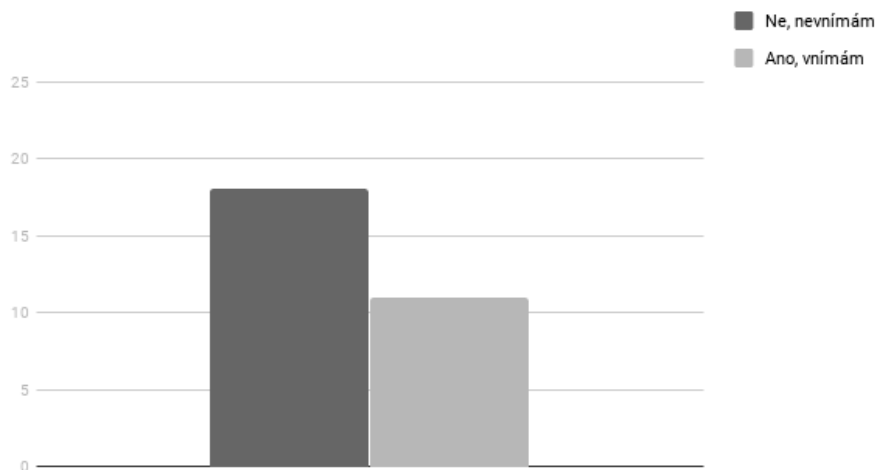
Dostatečná podpora	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ano	24	82,8%
Ne	5	17,2%

Pět dotazovaných škol s metodickou podporou spokojeno není a přijde jim nedostačující.
Ale i přesto převažuje 24 základních škol, pro které je podpora od SPC vyhovující.

Otázka č. 5

- Pokud vnímáte nějaký problém ve spolupráci se SPC, v čem spočívá?

Graf č. 4

Tabulka č. 4

Problém ve spolupráci	Absolutní četnost	Relativní četnost %
Ne, nevnímám	18	62,1%
Ano, vnímám	11	37,9%

V této otázce 18 základních škol odpovědělo, že problém ve spolupráci se SPC nevidí. Negativní postoj má ale 11 základních škol.

Nejčastěji zmiňované problémy:

- Málo časového prostoru (oboustranná vyčerpání).
- Doporučovala bych náhled odborníků SPC přímo do výuky, kde by mohli žáka pozorovat v prostředí třídy.
- Uvítala bych častější komunikaci.
- Zdlouhavá komunikace, chybné zpracování dokumentace, jiný pohled na žáka se SVP než PPP (benevolentnější).
- Dlouhá čekací doba na vyšetření v SPC.
- Nerozumíme vždy odborným formulacím hodnotící problémy žáka.

- Zahlcenost SPC a nemožnost provádět činnosti, které jsou popsány v dotazníku.
- Přetíženost SPC.
- Nesrozumitelné zprávy.
- Nedostatek času konzultovat problematické případy.

Když bychom shrnuli odpovědi základních škol, které vnímají problém, lze říci, že nejčastěji jde o časové vytížení jak pracovníků SPC, tak pracovníků základních škol, nedostatečně srozumitelné dokumenty a dlouhá čekací doba na vyšetření.

Kvantitativní šetření prokázalo, že hypotéza H1: Většina učitelů uvede, že jsou spokojeni s kvalitou spolupráce a komunikací se SPC ROSSA v MT, byla verifikována. Hypotéza H2: Většina učitelů uvede, že SPC poskytuje dostatečnou metodickou podporu školám, ve kterých má své klienty, která se týkala dostatečné metodické podpory, byla také verifikována, neboť 83% dotázaných respondentů je přesvědčeno, že tato podpora je dostatečná.

5 Diskuze

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjistit, zda je vzájemná spolupráce mezi SPC a ZŠ vyhovující a zda SPC ROSSA poskytuje dostatečnou metodickou podporu školám, ve kterých jsou integrováni jejich klienti.

Na základě porovnávání dostupných kvalitativních výzkumů uveřejněných v rámci veřejných vysokých škol bylo potvrzeno, že nejčastějšími problémy ve spolupráci SPC a ZŠ je sestavení IVP, využívání PO, speciálněpedagogické podpory a využití všech dostupných forem a metod výuky, taktéž i didaktických prostředků. Zároveň bylo potvrzeno, že i nadále největším problémem je komunikace mezi SPC a ZŠ, z nichž někteří odmítají doporučení vydané SPC. Naproti tomu byl zjištěn pozitivní postup v přístupu k inkluzivnímu vzdělávání a spolupráci mezi SPC a pedagogy. K této změně také výrazně přispěl pozitivní přístup ke vzdělávání žáků se SVP, který se stále více dostává do podvědomí laické i odborné pedagogické veřejnosti.

V kvantitativním výzkumném šetření bylo ověřeno, že základní školy hodnotí spolupráci se SPC ROSSA na velmi dobré úrovni, stejně tak i osobní setkání při řešení jednotlivých problémů, které se vyskytují při vzdělávání žáků se SVP. Metodická podpora, kterou poskytuje SPC ROSSA, byla hodnocena jako dobrá, konzultace probíhají především na základě telefonického kontaktu. Zde by ZŠ uvítaly více možností osobních setkání, diskuzí, případně i besed k rozšíření speciálněpedagogické metodiky.

6 Závěr

Bakalářská práce „Spolupráce speciálněpedagogického centra ROSSA se základními školami“ je zaměřena na otázku, zda je spolupráce mezi SPC a ZŠ vyhovující, jakým způsobem probíhá a jaké jsou možné problémy při tomto procesu. SPC jsou pedagogická centra, která pomáhají žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Jejich charakteristika je popsána v teoretické části, která by měla uvést čtenáře do problematiky vzdělávání žáků se SVP nebo ukázat obecný pohled na podpůrná opatření.

V praktické části této práce bylo využito jak kvalitativního přístupu, tak také kvantitativní přístup. Kvalitativní šetření proběhlo formou rozhovoru s pracovníci SPC ROSSA, kvantitativní šetření proběhlo formou dotazníku s pedagogickými pracovníky spolupracujících ZŠ. To vše za účelem získání informací, zda se pracovníce vybraného SPC a pedagogičtí pracovníci základních škol s integrovanými žáky shodnou na tom, jestli jim jejich vzájemná spolupráce vyhovuje a dále jaké jsou nejčastější problémy v jejich komunikaci. To vše bylo hlavním cílem této práce. Byly stanoveny výzkumné předpoklady, které sloužily k následné analýze výsledků šetření a k závěru šetření. Důležitou kapitolou v praktické části je ta, ve které jsou zpracované výsledky šetření a jejich následná interpretace. Na konci této části je diskuze.

Můžeme téměř potvrdit stanovený cíl práce, vzhledem k výsledkům výzkumného šetření, kde došlo k většinové shodě mezi pracovníci SPC a pedagogickými pracovníky ZŠ.

Doufám, že tato práce splnila očekávání čtenáře a doplnila mu či nastínila problematiku vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, práci speciálněpedagogických center a jejich vzájemnou spolupráci se základními školami. Dále pak věřím, že se čtenáři dostala odpověď na předem stanovený cíl a práce byla přínosnou pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Anotace:

Anotace v češtině

Tato bakalářská práce se zabývá spoluprací speciálněpedagogických center se základními školami. Teoretická část této práce obsahuje charakteristiku žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání těchto žáků v běžných školách, školskou legislativu a samozřejmě charakteristiku speciálněpedagogického centra. V praktické části je vypracován výzkum formou rozhovoru, dotazníku a jejich vyhodnocení.

Anotace v angličtině

This Bachelor thesis consist of the cooperation between special-education center and basic school. In the part of theory we can meet with a student characteristic and his special-educational needs, education this student at the classic school, schools legislation and special-education center characteristics. In the practical part is research in the form of interview and a questionnaire and research evaluation.

Klíčová slova: Žák se SVP, speciálněpedagogické centrum, základní škola

Klíčová slova v angličtině: pupil with special-educational needs, special education center, primary school

Seznam použité literatury:

BARTOŇOVÁ, Miroslava a Marie VÍTKOVÁ, 2012. *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami VI.: Education of pupils with special educational needs VI.* Brno: Paido. ISBN 978-80-7315-235-2.

BENDOVÁ, Petra, 2011. *Dítě s narušenou komunikační schopností ve škole.* Praha: Grada. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-3853-6.

FOŘTÍKOVÁ, Jitka, 2009. *Talent a nadání: jejich rozvoj ve volném čase.* Aktualiz. vyd. Praha: NIDM - Národní institut dětí a mládeže MŠMT. ISBN 978-80-86784-75-5.

MICHALÍK, Jan, Pavlína BASLEROVÁ a Lenka FELCMANOVÁ, 2015. *Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního nebo sociálního znevýhodnění: obecná část.* Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-4654-7.

MIOVSKÝ, Michal, 2006. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu.* Praha: Grada. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1362-4.

NOVOSAD, Libor, 2000. *Základy speciálního poradenství: struktura a formy poradenské pomoci lidem se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním.* Praha: Portál. ISBN 80-7178-197-5.

PIPEKOVÁ, Jarmila, ed, 2006. *Kapitoly ze speciální pedagogiky.* 2., rozš. a přeprac. vyd. Brno: Paido. ISBN isbn80-7315-120-0.

RAKOUŠOVÁ, Alena, 2008. *Integrace obsahu vyučování: [integrované slovní úlohy napříč předměty].* Praha: Grada. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2529-1.

SOUKUPOVÁ, Bronislava, 2012. *Průřezová témata.* Praha: Národní institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. ISBN 978-80-87449-31-8.

THOROVÁ, Kateřina, 2016. *Poruchy autistického spektra.* Rozšířené a přepracované vydání. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0768-9.

VALENTA, Milan a Libuše LUDÍKOVÁ, 2012. *Školská integrace žáků se zdravotním postižením: (inkluzivní pedagogika pro pedagogy běžných škol)*. Ústí nad Labem: EdA. ISBN isbn978-80-904927-7-6.

VOŽENÍLEK, Vít a Jan MICHALÍK, 2013. *Atlas činnosti speciálně pedagogických center v České republice*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-3464-3.

Zákon č. 561/2004 Sb. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Tzv. Školský zákon, ve znění účinném od 15. 2. 2019.

Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Vyhláška č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních

Seznam internetových zdrojů:

- 1) Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami, Národní ústav pro vzdělávání. *Národní ústav pro vzdělávání* [online]. Copyright © [cit. 11. 03. 2020]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/specialni-vzdelavani>
- 2) Žáci s mentálním postižením – DIGIFOLIO. Domů – *DIGIFOLIO* [online]. Copyright © [cit. 11. 03. 2020]. Dostupné z: <https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=14724>
- 3) Tělesné postižení, Elearning evesta.cz. *Elearning evesta.cz* [online]. Copyright © [cit. 11. 03. 2020]. Dostupné z: http://elearning.everesta.cz/pluginfile.php/2297/mod_resource/content/1/08.%20T%C4%9Blesn%C3%A9%20posti%C5%BEen%C3%AD%20-%20skripta_fin%C3%A11.pdf
- 4) Zrakové postižení, PráceOPZ.cz [online]. Copyright © [cit. 11. 03. 2020]. Dostupné z: <https://www.praceozp.cz/content/zrakov-posti-en>
- 5) Sluchové postižení | Helpnet. Helpnet – Informační portál pro osoby se specifickými potřebami [online]. Copyright © 2020 Helpnet. Design by [cit. 11. 03. 2020]. Dostupné z: <https://www.helpnet.cz/sluchove-postizeni>
- 6) Rozdílný význam pojmů integrace a inkluze. Metodický portál RVP – Modul Články [online]. Copyright © [cit. 12. 03. 2020]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/SSC/17243/ROZDILNY-VYZNAM-POJMU-INTEGRACE-A-INKLUZE.html/>
- 7) Podpůrná opatření. MŠMT ČR. MŠMT ČR [online]. Copyright © [cit. 12. 03. 2020]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/podpurna-opatreni#otazka1>
- 8) Podpůrná opatření, Národní ústav pro vzdělávání. *Národní ústav pro vzdělávání* [online]. Copyright © [cit. 12. 05. 2019]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/podpurna-opatreni>
- 9) Podpůrná opatření – výčet, členění, příklady | ČOSIV, 2017. [online]. Copyright © [cit. 12. 05. 2019]. Dostupné z: <https://cosiv.cz/cs/2017/03/01/podpurna-opatreni-vycet-cleneni-priklady/>
- 10) Informační brožura o činnosti speciálně pedagogických center [online]. Copyright © [cit. 18. 05. 2019]. Dostupné

z: http://www.inkluze.upol.cz/portal/Download/publikace/Petr_Hanak__Jan_Michalik_a_kol__Informacni_brozura_o_cinnosti_specialne_pedagogickych_center

11) SPC. *Úvod* [online]. Copyright © V [cit. 09. 11. 2019]. Dostupné

z: <http://www.specmt.com/index.php/specialni-pedagogicke-centrum>

12) Dotazník (Questionnaire) - ManagementMania.com, 2011 [online]. Copyright ©

[cit. 05. 06. 2019]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/dotaznik>

Seznam zkratk:

IVP	- Individuální vzdělávací plán
MŠMT	- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
PPP	- Pedagogicko-psychologická poradna
PO	- Podpůrná opatření
RVP	- Rámcový vzdělávací plán
SPC	- Speciálně pedagogické centrum
SVP	- Speciálně vzdělávací potřeby
ZŠ	- Základní škola

Seznam tabulek a grafů:

Tabulka č. 1

Tabulka č. 2

Tabulka č. 3

Tabulka č. 4

Graf č. 1

Graf č. 2

Graf č. 3

Graf č. 4

Seznam příloh

Příloha č. 1 Rozhovor s pracovníky SPC ROSSA v Moravské Třebové

Příloha č.2 Dotazník pro základní školy

Příloha č.3 Žádost o poskytnutí služby a informovaný souhlas s poskytnutím poradenské služby a se zpracováním a uchováním osobních údajů ve školském poradenském zařízení

Příloha č. 4 Informovaný souhlas se závěry vyšetření z poskytnuté poradenské služby ve školském poradenském zařízení (Zpráva a návrh doporučení)

Příloha č. 1

Rozhovor s pracovníky SPC ROSSA v Moravské Třebové

- Jakým způsobem probíhá komunikace s Vašimi klienty?

Respondent č. 1

„Jelikož je málo odborných pracovníků, co by mohli tuto práci vykonávat, je bohužel nejčastější komunikace po telefonu, poté přes e-mail. Což není ten nejlepší způsob, ale s množstvím stále přibývajících klientů je to pochopitelné. Samozřejmě se snažíme co nejvíce o osobní kontakt s klienty, který probíhá buď tak, že klienti dochází k nám do centra, nebo my docházíme za nimi do školských zařízení.“

Respondent č. 2

„Komunikace s našimi klienty probíhá nejčastěji telefonicky. Byli bychom radši, kdybychom si mohli dovolit více osobních setkání, ale to není v našich silách.“

Respondent č. 3

„Já osobně se snažím co nejvíce o osobní kontakt s našimi klienty, ale ne vždy je to možné. Takže jedním ze způsobů komunikace, který využívám, je telefon nebo internet (e-mail). Já velmi často jezdím přímo za klienty buď do škol, nebo někdy i domů podle jejich situace.“

- Co je náplní Vaší práce?

Respondent č. 1

„Vypracovávání podpůrných opatření, zprávy (Příloha č. 3) a doporučení pro vzdělávání, o které si rodiče musí zažádat sami a samozřejmě vyšetření jednotlivých klientů. Po vypracování doporučení rodiče podepisují informovaný souhlas (Příloha č. 4) se závěry vyšetření. Pokud však se závěrem nejsou spokojeni, což se stává, protože někteří rodiče nechtějí slyšet, že je to s jejich dítětem tak špatné, nebo naopak jim výsledek vyšetření přijde nedostačující k situaci jejich dítěte, tak se mohou proti závěru vyšetření odvolat do

30 dnů a my potom máme dalších 30 dnů na nové vyšetření a přepracování doporučení. Při vyšetřeních provádíme velké množství testových metod, při kterých zjistíme, jak na tom daný klient je a jaké opatření pro něj bude nejlepší.“

Respondent č. 2

„U našich klientů zjišťujeme zvláštnosti a obtíže v období vývoje. Podle toho určujeme stupeň postižení a dále se pak věnujeme tomu, jak klientovi pomoci v oblasti vzdělávání. Pak poskytujeme pomoc rodičům nebo zákonným zástupcům v oblasti péče o jejich dítě, radíme jim v tom, jak ke svému dítěti přistupovat, jak se s ním učit atd. Další, čím se zabýváme, je odborná pomoc pedagogickým pracovníkům, učitelům, jak dítě se SVP vzdělávat, asistentům radíme, jak nejlépe svou práci vykonávat. Vždy poslední středu v měsíci máme porady s asistenty z naší školy a řešíme témata, která je trápí, nebo s čím si neví úplně rady. Naší hlavní náplní práce je tvorba podpůrných opatření, zprávy a doporučení z vyšetření.“

Respondent č. 3

„Tak samozřejmě nejdůležitější prací je vyšetření našich klientů. Z toho pak vypracováváme zprávu a doporučení, podle kterého se naši klienti poté vzdělávají. Snažíme se pomáhat i rodičům nebo zákonným zástupcům našich klientů v otázkách, jak o své dítě pečovat, jak ho vychovávat, prostě jak mu pomoci žít plnohodnotný život. Jednou za měsíc pořádáme i sezení pro asistenty pedagoga, kde řešíme jejich profesní otázky.“

- Jaké metody při vyšetření používáte?

Respondent č. 1

„Jak už jsem říkala, těch metod je velké množství, nejčastější testovou metodou je Soubor specifických zkoušek. V této metodě se vyšetřuje hned několik hledisek a to: 1.) Socialita (čtenářské dovednosti), zde vyšetřuji, kolik slov přečtou za určitý čas, jak čtou, tempo jejich řeči,

jak vyslovují hlásky, slabiky, počítám, kolik si vymyslí nepravých slov, poté se jich na daný text krátce zeptám, o čem byl, kolik si z něj pamatují. Za 2.) Písemný projev a pravopis – v této zkoušce s klientem dělám diktát a krátký opis. A dále pak třeba vyšetření vizuální orientace v prostoru, vyšetření impresivní a receptivní řeči nebo audiomotorická koordinace, což je vyšetření sluchu. Využíváme i Rey-osterriethovu komplexní figuru a různé paměťové testy.“

Respondent č. 2

„Já nejčastěji využívám rozhovor s klientem, zákonným zástupcem, s pedagogem, výchovným poradcem apod., dále pak pozorování, testování (In-sight pro tři věkové kategorie: 6-8 let, 8-10let a 10-12let).“

Respondent č. 3

„Když jedu za klientem k němu do školy nebo do jeho okolí, snažím se využívat jen pozorování a rozhovor. Pokud provádím vyšetření u nás v centru, tak pozorování a rozhovor s klientem je samozřejmě jasný, ale u nás si můžu dovolit využít třeba i nějaké jiné metody např. inteligenční testy, kresby postav/situací, dotazníky, povídání o obrázku, vyprávění pohádky, tančení podle hudby a různá tělesná cvičení. Metod je vážně mnoho a s klienty, se kterými pracujeme už dlouho, si myslím, že každá z nás už ví, jak se k určitému dítěti dostat blíže, jak komunikovat s rodiči, aby přijali různé informace atd.“

- Když docházíte za svými klienty do základních škol, vidíte nějaké zásadní chyby v práci pracovníků ZŠ? Například nedodržování doporučení ohledně vzdělávání Vašich klientů nebo jiné?

Respondent č. 1

„Ano, občas se nějaké chyby či problémy objeví. Ať už jde o to, že ZŠ nemají vypracovány minimální výstupy IVP, což jsou podpůrná opatření a bez nich jen těžko mohou žákovi se SVP vyhovět v jeho studijních potřebách. Dále se stává, že si klient nesedne se svým přiděleným osobním asistentem a musí dojít k jeho výměně. Dál se

někdy setkáme s tím, že mezi asistentem pedagoga a třídním učitelem je špatná komunikace ohledně žáka se SVP a to je potřeba vždy vyřešit, aby to našemu klientovi nijak nebránilo nebo neztěžovalo jeho učení. No ale velmi častým problémem jsou většinou rodiče klienta. Jakmile se dozví o závěru vyšetření, který nedopadl podle jejich očekávání, žádají o revize a kolikrát se to dotáhne až k soudu, jen kvůli tomu, že je podle nás dítě víc nemocné, než si rodiče připouští nebo naopak, že je vyšetření nedostačující, ale to jde většinou o velmi přehnané matky.“

Respondent č. 2

„Většinou je spolupráce dobrá nebo velmi dobrá. Jen v ojedinělých případech se setkávám s nepochopením, např. co jsou snížené výstupy pro děti s mentálním postižením integrované v ZŠ. Někteří pedagogové na ZŠ mají tendenci jen zkracovat délku cvičení, ale neupraví obsah a rozsah učiva podle odpovídajícího IVP. Tudiž tito klienti buď plní výstupy s velkými obtížemi (většinou jsou stresováni a přetěžováni, opakovaně selhávají), nebo je neplní a jsou navrženi na opakování ročníku apod.“

Respondent č. 3

„Já osobně se setkávám s velmi pozitivní prací pedagogů, co se týče vzdělávání našich integrovaných klientů. Když nastala éra integrace, byla jsem svědkem toho, že pedagogové, kteří mají odborné vzdělání specializované jen na intaktní děti, často nevědí, co si s dítětem se SVP počít a mnohdy si s tím ani nelámali hlavu a dítěti nevěnovali takovou pozornost. Ted' bych řekla, že už se pedagogové naučili v tomto systému chodit, takže když už přijdeme na problém, není tak vážný a snažíme se hned o jeho nápravu. Každopádně můžu říct, že v komunikaci se školami nemáme problémy, když si škola není s něčím jistá, neváhá se na nás obrátit a my se jim snažíme co nejvíce pomoci. S našimi vztahy jsem vážně spokojená.“

Spolupráce SPC se ZŠ

1. Vzdělával/a jste nebo vzděláváte žáka se SVP, který byl/je klientem SPC?
  - Ano
  - Ne
2. Vaše komunikace (komunikace vaší školy) probíhá (možnost více odpovědí)?
  - Prostřednictvím osobních návštěv pracovníka SPC ve vaší škole
  - Prostřednictvím Vašich návštěv v SPC
  - Prostřednictvím telefonické komunikace
  - Prostřednictvím e-mailové komunikace
  - Prostřednictvím doporučení ke vzdělávání
  - Jinak:
3. Jsou pro Vás zprávy (popř. jiná dokumentace) od SPC dostatečně srozumitelné?
  - Ano
  - Ne
4. SPC má poskytovat metodickou podporu školám, ve kterých má své klienty. Považujete tuto podporu za dostatečnou?
  - Ano
  - Ne
5. Pokud vnímáte nějaký problém ve spolupráci se SPC, v čem spočívá?

.....

Speciálně pedagogické centrum
ROSSA

při Speciální ZŠ, MŠ a PrŠ Moravská Třebová
Komenského 287, 571 01
tel.: 601 332 221, 739 455 087, 461 310 467
spec-mt@seznam.cz, www.specmt.com

Žádost o poskytnutí služby a informovaný souhlas s poskytnutím poradenské služby a se zpracováním a uchováním osobních údajů ve školském poradenském zařízení

Zákonný zástupce/zletilý žák nebo student
(jméno a příjmení) _____

Požaduji poskytnutí poradenské služby na
pracovišti SPC Moravská Třebová pro:

Jméno a
příjmení: _____

Datum
narození: _____

bydliště: _____

Důvod žádosti (stručně popište):

- zdravotní stav mající vliv na vzdělávání (dítě/žák se spec. vzdělávacími potřebami, susp. se spec. vzdělávacími potřebami)
- zpracování odborných podkladů pro nastavení podpůrných opatření a vystavení doporučení ke vzdělávání
- posouzení připravenosti na povinnou školní docházku
- informační, konzultační, poradenská a metodická podpora zákonným zástupcům žáka
- vystavení doporučení ke vzdělávání bez vyšetření (zpráva z předchozího vyšetření není starší než 3 měsíce/zpráva odborného lékaře o závažné změně zdravotního stavu)
- vyšetření dítěte/žáka z důvodu jiných závažných obtíží, jehož závěry jsou určeny zákonným zástupcům a nevedou k vystavení doporučení ke vzdělávání
- jiné.....

Druh poradenské služby:

- speciálně pedagogická diagnostika
- speciálně pedagogická intervence
- psychologická diagnostika
- psychologická intervence
- komplexní diagnostika
- poradenství
- jiné.....

Prohlašuji, že jsem byl/a předem srozumitelně a jednoznačně informován/a o:

- a) všech podstatných náležitostech poskytované poradenské služby, zejména o průběhu, rozsahu, délce, cílech a postupech poskytované poradenské služby,
- b) prospěchu, který je možné očekávat, a o všech předvídatelných důsledcích, které mohou vyplynout z poskytování poradenské služby,
- c) svých právech a povinnostech spojených s poskytováním poradenských služeb, včetně práva žádat kdykoli poskytnutí poradenské služby znovu, práva podat návrh na projednání podle § 16a odst. 5 školského zákona, práva žádat o revizi podle § 16b školského zákona a práva podat podnět České školní inspekci podle § 174 odst. 5 školského zákona.

Měl/a jsem možnost klást doplňující otázky, které byly poradenským pracovníkem zodpovězeny:

a) ANO

b) NE

V případě, že má být poradenská služba poskytnuta nezletilému dítěti, bylo přiměřeně poučeno, dostalo možnost klást doplňující otázky s ohledem k věku a rozumové vyspělosti.

Souhlasím/ nesouhlasím* se zpracováním a uchováním osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.

Beru na vědomí, že doporučení školského poradenského zařízení bude rovněž poskytnuto škole nebo školskému zařízení.

Poučení provedl/a,
podpis: _____

**Podpis zákonného zástupce/zletilého žáka nebo studenta, který podává
žádost:.....**

Žádost o poskytnutí uvedené poradenské služby byla podána dne: _____

Speciálně pedagogické centrum
ROSSA

při Speciální ZŠ, MŠ a PrŠ Moravská Třebová
Komenského 287, 571 01
tel.: 601 332 221, 739 455 087, 461 310 467
spec-mt@seznam.cz, www.specmi.com

Informovaný souhlas se závěry vyšetření z poskytnuté poradenské služby ve školském poradenském zařízení (Zpráva a návrh doporučení)

Jméno a příjmení:.....

Datum narození:.....

Závěry poskytnuté poradenské služby (stručně popište):

.....

Prohlašuji, že jsem byl/a srozumitelně a jednoznačně informován/a v rámci závěrečné konzultace k vyšetření v ŠPZ o závěrech vyšetření a případně doporučovaných podpůrných opatřeních zejména:

- byl se mnou ústně projednán navrhovaný obsah zprávy
- byl se mnou ústně projednán navrhovaný obsah doporučení pro vzdělávání dítěte, žáka, studenta se speciálními vzdělávacími potřebami,
- porozuměl/a jsem jejich obsahu i povaze,
- byly se mnou projednány možné alternativy návrhů, které jsou nezbytné pro úpravy průběhu vzdělávání, včetně všech navrhovaných opatření a předvídatelných důsledcích, které mohou vyplynout z poskytování poradenské služby.

Písemnou zprávu z vyšetření a doporučení obsahující návrhy úprav ve vzdělávání si:

- osobně vyzvednu na pracovišti SPC po předchozí domluvě v provozní době centra,
- ze závažných důvodů se nemohu dostavit k převzetí zprávy, žádám, aby písemná zpráva z vyšetření a doporučení obsahující návrhy úprav ve vzdělávání byly zaslány na adresu mého (uvedeného) bydliště.

Po seznámení se s obsahem **Zprávy a Doporučení** požádám PPP nebo SPC osobně nebo telefonicky, emailem, o osobní konzultaci ke zprávě a doporučení, a to nejpozději do 5 pracovních dnů, ode dne jejich doručení.

Pokud do této lhůty o osobní konzultaci nepožádám, potvrzuji tím skutečnost, že akceptuji znění

- Zprávy
- Doporučení

bez dalších připomínek, a že jsem jejich obsahu plně porozuměl/a i bez další osobní konzultace.

- Písemná zpráva nebude vypracována z důvodu:.....

Poučení provedl/a,
podpis: _____

Dne: _____ Podpis zákonného zástupce/ zletilého žáka
nebo studenta: _____

V.....